

Angliyada Ta'lim. Angliyada Ta'lim Tizimi



**TAYYORLADI: TO'HTAXO'JAYEVA.M,
JABBAROVA G**

Reja:



- 1. Angliyada haqida ma'lumot
- 2. Angliyada ta'lim tizimi
- 3. Angliya haqida qiziqarli ma'lumotlar

Buyuk Britaniya



- Buyuk Britaniya, Britaniya, (Inglizcha: Great Britain) yoki Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligi (Inglizcha: United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) — Shimoli-Gʻarbiy Yevropadagi davlat. Buyuk Britaniya oroli (mamlakat hududining 90 %i shu orolda) va Irlandiya orolining shimoli-sharqiy qismida hamda ularga yondosh mayda orollar (Anglsi, Uayt, Normand, Orkney, Gebrid, Shetlend va boshqalar)da joylashgan. Gʻarbdan Atlantika okeani, sharqan Shimoliy dengiz oʻrab turadi. Buyuk Britaniya mamlakat asosiy qismining nomi bilan koʻpincha Angliya deb ataladi. Maydoni 244,1 ming km². Aholisi 63.23 mln [1] kishi (2012-yil). Poytaxti — London shahri. Tarixan tarkib topgan va milliy jihatdan har xil boʻlgan 4 maʼmuriy siyosiy qism (Angliya, Uels, Shotlandiya va unga yondosh orollar, Shimoliy Irlandiya) dan iborat. Men va Normand orollari mustaqil maʼmuriy hudud hisoblanadi.



Davlat tizimi



- Buyuk Britaniya konstitutsion monarxiya. Davlat boshlig'i qirol (qirolicha). Mamlakatning konstitutsiyasi yo'q. 1215-yilgi Ulug' Erkinliklar partiyasi, 1679-yilgi Habeas korpus akti, 1931-yilgi Vestminster statuta, 1969-yilgi Xalq vakilligi to'g'risidagi akt va boshqa eng muhim parlament hujjatlari hisoblanadi. Qonun chiqaruvchi hokimiyatni qirol (qirolicha) va parlament (u ikki palatadan iborat: Lordlar palatasi va Jamoalar palatasi), ijrochi hokimiyatni bosh vazir boshchiligidagi hukumat (vazirlar mahkamasi) amalga oshiradi. Bosh vazirni qirol (qirolicha) tayinlaydi. Hukumat a'zolari parlament a'zolaridan bo'lishi kerak. Buyuk Britaniya tarkibidagi Angliya, Uels va Shotlandiya o'zining sud tizimiga, mahalliy boshqaruv organlariga ega. Shimoliy Irlandiya ma'muriy muxtoriyat huquqiga ega bo'lib, uni qirol (qirolicha) tayinlagan gubernator boshqaradi. Buyuk Britaniya o'tmishda Britaniya imperiyasi tarkibida bo'lgan mamlakat va hududlarni birlashtiruvchi Hamdo'stlikka boshchilik qiladi.



- Aholisining 81,5 %i inglizlar. Uelslar yoki valliylar (1,9 %), shotlandlar (9,6 %), irlandlar (2,4 %) va boshqa xalqlar bor. Davlat tili va aholining kupchiligi gaplashadigan til — ingliz tili. Irlandlar, uelslar va gellarning bir qismi kelt tillariga kiradigan mahalliy tillarda gaplashadilar. Dindorlarning aksariyati protestantlar; aholisining bir qismi (shu jumladan irlandlar) katoliklardir. Aholining 90 %i shaharlarda yashaydi (1996). Yirik shaharlari: London, Birmingem, Glazgo, Liverpul, Manchester, Sheffild, Lids.



- ***Qirolicha Elizabeth II*** yoki Elizabeth Alexandra Mery Windsor (tugʻilgan sanasi 21-aprel 1926, London), Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligi, shuningdek Millatlar Hamdoʻstligi rahbari va bundan tashqari yana 15 mamlakatning qirolichasi (Avstraliya, Antigua va Barbuda, Bagama orollari, Barbados, Beliz, Grenada, Kanada, Yangi Zelandiya, Papua Yangi Gvineya, Sent Vinsent va Grenadinlar, Sent Kitts va Nevis, Sent Lusiya, Solomon orollari, Tuvalu, Yamayka). Fiji Respublikasi Oliy boshligʻi, Anglikan cherkovining boʻshligʻi, Britaniya Qurolli Kuchlar Oliy qoʻmondoni rahbari, polkovnik, Men orolining lordi. 29-may 1953-yildan 31-may 1961-yilgacha Janubiy Afrika Ittifoqi qirolichasi edi. Vindzorlar sulolasi vakili. Taxtda 6-fevral kuni 1952 yildan, 2-iyun 1953 rasmiy marosimda qirolicha boʻlgan. Elizabeth II Buyuk Britaniya tarixida eng koʻp taxtda oʻtirgan monarxdir



NOZIM-STUDIO.COM





- Buyuk Britaniya ta'lim tizimi quyidagilarni o'z ichiga oladi:
Asosiy:
- 1. Bolalar bog'chasi.
- uch o'n sakkiz yilgacha bolalar uchun to'la-asr maktablar 2..
- Junior maktablar va boshlang'ich maktablar bo'linadi yosh talabalar uchun 3. institutlar.
- Junior Maktablar etti dan o'n uch yoshgacha bolalar ishtirok etdi. Ular ob'ektlarini maxsus umumiy boshlang'ich davrini o'rgatgan va yuqori maktabda o'qishlari uchun zarur bo'lgan o'lim bo'lgan sinov ta'lim tugaydi.
- Boshlang'ich maktablar to'rt o'n yoshgacha bulgan bolalar qabul qilinadi. Trening ikkinchi va oltinchi yillarda lozim SATS sinalgan - ular avvalgi holatda bo'lib, bo'ladi, yuqori maktabga qabul ehtiyoj.



- 4. institutlar katta maktablar, o'rta maktab va Grammar maktabi bo'linadi.
- Katta Maktablar bolalar uchun o'n uch, o'n sakkiz yil bo'lgan. Bunday maktablarda, o'smirlar, keyin yana ikki yillik ta'lim dasturini borib keyin GCSE sinovlar va, birinchi ikki yillik o'rganish.
- O'rta maktabi o'n yilgacha bolalar uchun ta'lim olish imkoniyatlari beradi.
- Grammatik Maktab, shuningdek, o'n yoshga bolalarning ta'lim, lekin chuqur dastur bor. Bunday maktab, siz ham oliy ta'lim kirgan uchun to'liq tayyorgarlik olishingiz mumkin.
- 5. universitetlar uchun maktablar tayyorlash, o'n olti, o'n sakkiz yoshda bulgan katta o'smirlar uchun mo'ljallangan.
- Bundan tashqari, Buyuk Britaniya maktablarida sinf o'quvchisi jinsi qarab tasniflanadi. O'g'il bolalar va qizlar uchun alohida maktablar, shuningdek aralash maktablar bor. mamlakat turli jins bolalar uchun alohida ta'lim tarafdorlari juda ko'p bor, kim o'g'il va qiz bolalar, ham jismoniy va hissiy boshqacha rivojlantirish, aslida tomonidan o'z o'rnini bahslasha va alohida ta'lim holda ular bir-biriga moslashtirish yo'q.







- **MAKTABGACHA TA'LIM ANGLIYADA**
- Bunda davlat va xususiy o'quv yurtlarini misol tariqasida olinishimiz mumkin. Ko'pincha, Britaniya uch to'rt yoshgacha bo'lgan bolalar bog'chalari, faoliyat olib boradi. Bola yetti yoshga yetib, va o'qish, yozish, arifmetik ta'limni oladi. Bolalar rivojlanishi ta'lim o'yin tarzida amalga oshiriladi. Mamlakatda ko'plab xususiy maktablar besh yoshgacha bolalar uchun tayyorgarlik sinflarni faoliyat ko'rsatmoqda.



- **BOSHLANG'ICH MAKTAB**

- Yuqorida aytilganidek, ota-onalar ko'p, ularning bolalari maktabga kabi erta besh yillik (tayyorlov darslari) olish. Umuman olganda, boshlang'ich ta'lim Buyuk Britaniyada etti yoshdan boshlanadi va o'n yillar bolalar qadar davom etdi. Shundan so'ng, bolalar, odatda, shu muassasa ichida o'rta maktabga borish. Shu ma'noda, Rossiya va Angliya ta'lim ko'p har xil emas. Yilda asosiy sinflar bolalar matematika, ingliz, musiqa, geografiya, tarix, san'at va sanoat texnologiyasi o'rganish



● O`RTA MAKTAB



- Bu ta'lim ingliz tilida Angliyada amalga oshiriladi ta'kidlash lozim, va yoshi o'n olti yoshgacha bo'lgan bolalar uchun, zarur. O'rta maktablar yoshi o'n va o'n olti yil orasidagi yoshlar o'rgatish va o'rta ta'lim (GCSE) yoki professional malakasini (GNVQ) milliy sertifikat umumiy sertifikat olish uchun ularni tayyorlash.
- uning eng muhim vazifalaridan biri sifatida Angliyada o'rta ta'lim mustaqil, o'ziga ishongan, ijodiy shaxslar shakllantirish uchun javobgar bo'ladi. Maktabda talabalar imtihonlari ortidan turli fanlardan umumiy maxsus ta'lim aylanishiga, o'rganish. muvaffaqiyatli yuqori maktabga qabul qilish uchun zarur bo'lgan, (etti to'qqiz fanlardan) sinovlar uchun, talabalar o'n to'rt yoshdan beri buning uchun tayyorgarlik boshlanadi.



- Angliyada umumiy o'rta ta'lim barcha bolalar uchun 5 yoshdan 16 yoshgacha.
- O'quv yili esa sentyabrdan to iyulgacha davom etadi va 3 trimestrga bo'linadi:
- Kuzgi trimestr: sentyabrning boshidan dekabrning o'rtalarigacha. U shuningdek Michaelmas Term (Mikelmes term) nomi bilan ataladi (xususiy maktablarda).
- Bahorgi trimestr: yanvarning boshidan martning o'rtalarigacha yoki so'ngigacha (pasxa bayramlari vaqti bilan bog'liq). U shu bilan birga Lent Term (Lent term) nomini olgan.
- Yozgi trimestr: aprelning boshidan yoki o'rtasidan iyulning o'rtalarigacha.
- Har trimestrning o'rtasida qisqacha ta'til (u half term (xaf term) deb ataladi) rejalashtirilgan bo'lib, oktyabrning oxirida boshlanadi, shu kabi fevralning o'rtasi va mayning oxirlariga tug'ri keladi.
- Angliyada ikki tipdagi maktablar mavjud: davlat maktablari va xususiy maktablar

Davlat maktablari



- *Davlat maktablari davlat tomonidan ta'minlanadi va mahalliy ta'lim muassasalari tomonidan boshqariladi. Ammo ko'pgina davlat maktablari shu bilan birga xususiy ta'minot manbalarini topishga harakat qilishadi. Bunday holatda ular dotastiya maktablari deb ataladi. Davlat maktablarida ota- onalar o'qitish uchun hech narsa to'lashmaydi. Boshqacha aytanda, o'rta ta'lim (11 yoshdan) barcha uchun majburiy bo'lib, bu bolalarning bilim saviyasi va qobiliyatidan qat'i nazar, ularning qabul qilinishini bildiradi. Bunday maktablarda asosan aralash, ya'ni ug'il va qiz bolalar birga o'qitiladi. Shunta qaramasdan, qobiliyatli bolalar uchun maktablar bo'lib, ular imtihon natijalari asosida tanlab olingan va deyarli alohida o'qitish maktablariga ega. Hamma davlat maktablari kunduzgi, ya'ni maktab hududida yashashga mo'ljallanmagan.*
- *Milliy dastur davlat tomonidan ishlab chiqiladi va barcha maktablar uchun majburiydir. Ko'pchilik xususiy maktablar milliy ta'lim dasturiga amal qilishadi,*



● **Milliy dasturga quyidagi fanlar**

● **kiradi:**

- ingliz tili, texnologiya va dizayn, geografiya, matematika, informatika,
- musiqa, tabiatshunoslik, chet tillari, san'at, jismoniy tayyorgarlik, tarix.
- Milliy dastur 4 bosqichga bo'linadi va «Bosqichlar» deb ataladi, bu bolaning
- yoshiga bog'liq:
- 5-7 yoshdagi (1-bosqich) bolalar milliy bosqichdagi barcha fanlar o'rgatiladi/
- 7-11 yoshdagi (2-bosqich) bolalar chet tillaridan boshqa barcha fanlarni
- o'rganadilar.
- 11-14 yoshdagi (3-bosqich) bolalar quyidagi majburiy fanlarni o'rganadilar:
- matematika, ingliz tili tabiatshunoslik, chet tili, texnologiya. Ular qo'shimcha hech
- bo'lmaganda bitta ijtimoiy fanni o'rganishlari kerak: geografiya yoki tarix,
- shuningdek, san'at bo'yicha biror fanni: san'at, jismoniy tarbiya yoki musiqa.
- Maktab jadvali bo'yicha bolalar xohishlariga qarab barcha ijtimoiy va san'at
- fanlarini o'rganishlari mumkin.

- Keyingi ta'lim (studentlarning) 16 va undan katta yoshdagi talabalarning oliy
- o'quv yurtlariga kirish uchun jadal tayyorlaydigan turli kurslarda o'qishlariga
- mo'ljallanadi. Bunday ta'lim turli fanlar bo'yicha tayyorlaydigan, texnika va tijorat
- fanlarining eng quyi darajadan boshlab, to yo'naltirilgan kurslargacha, biznes
- sohasida, ma'muriyatchilik va xo'jalikning nufuzli doiralarida yuqori malakali
- xodimlar tayyorlashga yo'naltiradigan «keyingi ta'lim» kollejlarida bo'lishi
- mumkin. Shuningdek, o'qishning davomi nokasbiy yo'nalishdagi kurslarda ham
- bo'lishi mumkin. Ularga ixtisoslashtirilgan GCSE va «A» level kurslari ham
- tegishlidir. Kunduzgi o'qish kurslariga qo'shimcha tarzda o'qishni ish bilan birga



Oliy ta'lim



- Oliy ta'lim «A» 1eveldan yuqori darajadagi ta'limning har qanday turini o'z
- ichiga oladi. Bunday ta'lim universitetning turli kurslarida, kollejlarda, oliy ta'lim
- institutlarida (shu jumladan pedagogika institutlari), shuningdek, keyingi ta'lim
- institutlarida ham bo'lishi mumkin. Hozirgi vaqtda Buyuk Britaniyada 89 ta
- universitet mavjud (shu jumladan oliy ta'limning 1992 yildagi Aktiga muvofiq
- tashkil etilgan 39 ta «yangi» universitetlar ham) bo'lib, ular sobiq politexniklarga
- o'z fanlari bo'yicha daraja berishga va universitet nomini olib yurishga yo'l beradi.

Universitetga kirish



- Universitetlar va kollejlarga barcha rasmiy talablar UCAS (Universities and Colleges Admission Service) - oliy ta'limning Britaniya universitet va kollejlarga
- agentlik kabi harakatdagi markaziy organi orqali uzatiladi. UCAS savollarni sentyabrning boshlari va dekabrning o'rtalarida bo'lgan oraliqda, oliy o'quv muassasalarida o'qishga keyingi yilning oktyabridan qabul qiladi.
- Kechikkan
- talablar 30 iyungacha uzatilishi mumkin, lekin bu davrda OO'Yularida bo'sh joylar
- anchagina qisqaradi va OO'Yularining tanlovi cheklanadi.
- Abiturient turli universitetlardan ko'pi bilan 6 kursni tanlaydi va ularni UCAS
- qayd qiladigan shaklda ko'rsatib beradi. Afzalliklar tartibi belgilanmaydi.



- UCAS dagi har bir talab detallar qaydnomasi shaklida kompyuterga
- kirgiziladi va talablar nusxalari unda ko'rsatilgan universitetlarga jo'natiladi.
- Hap qaysi universitet rasmiy talabni qarab chiqadi va abituriyentni suhbatdan
- o'tishga chaqirishi mumkin, shundan keyin universiteta taklif etish haqida qaror
- qabul qiladi.
- Odatda bunday taklif «shartli» bo'ladi va bu shartlar har yili avgustning
- uchinchi haftasida e'lon qilinadigan «A» level imtihonlarining natijalari
- hisoblanadi.
- UCAS abituriyentlarga qaror va har bir tanlangan universitetning o'tish balini
- e'lon qiladi.



- Qachonki tanlangan universitetlar o'zlarining qarorlarini e'lon qilsalar,
- abituriyent ko'pi bilan ikkita taklifni tanlashi mumkin. Takliflardan biri asosiy va
- ikkinchisi esa «har ehtimolga qarshi» bo'ladi.
- «A» level imtihonlarining natijalari e'lon qilinganda, (avgustning uchinchi
- haftasida) universitetlar abituriyent qabuli haqida yakuniy qaror qabul qiladilar.
- «A» level imtihonlari bo'yicha kerakli ballarni to'plagan barcha abituriyentlar
- universitetga qabul qilinishlari shart.
- «A» level imtihonlarida etarli ball yig'olmagan abituriyentlar universitet
- ixtiyori bilan unga qabul qilinishi mumkin.
- Tanlangan universitetlardan taklif olmagan yoki kech (1 iyuldan so'ng)
- murojaat qilgan abituriyentlar keyingi tanlov bosqichida qatnashishlari mumkin.



Oksford universiteti



**mamlakat : Birlashgan
Qirollik**

shahar : Oksford

qisqartma : Oksford

Tashkil topgan : 1096

**talabalar (taxminan.)
: 23000**

QIZIQARLI MA'LUMOTLAR



- Har kuni Britaniyaliklar 165 million chashka choy ichishadi, bu esa amerikaliklarga nisbatan 20 barobar ko'p.
- Bir paytlar Britaniya imperiyasi dunyodagi eng katta imperiya bo'lgan va sayyoramizning chorak aholisini va quruqlikning chorak qismini egallagan.



Britaniya juda ko'plab urushlar olib brogan, ularning asosiy qismi o'n yillardan ham oshib ketadi, biroq bu mamlakatda eng qisqa urush ham kuzatilgan. Bu Britaniya va Zanzibar urushi, bor yo'g'i 38 daqiqa davom etgan.



- Yevropa mamlakatlari orasida Britaniyada eng ko'p semizlik darajasi kuzatiladi: har to'rtinchi kishi semizlikdan qiynaladi.
- Britaniya dunyoga sport turlarining bir nechtasini sovg'a qilgan, ulardan eng taniqlilari – futbol, regbi va polo. Shunga qaramsdan oxirgi paytlarda Britaniyaliklar ushbu sport yo'nalishlari bo'yicha boshqa mamlakatlarga mag'lub kelmoqda.